

SZARVAS ÉS VIDEKE

SZERKESZTŐSÉG:

Belicey-út 9 szám, hová a lap szellemi részét illető közlemények küldendők. Kéziratot a szerkesztőség nem ad vissza. Nyilttérben egy sor közlési díja 50 f.

Társadalmi és szépirodalmi hetilap.

FELELŐS SZERKESZTŐ: KRÉCSMÁRIK ENDRE

KIADÓHIVATAL:

Belicey-út 9 szám, hová az előfizetési és a hirdetési pénzek küldendők. Előfizetés: Egész évre 8 k, fél évre 4 k, negyedévre 2 k. Egy szám 20 f.

Március és a világháború.

Mikor a fenséges küzdelmekben gazdag múlt csillogó ködéből március idusán tündökölve tör elő a mi legendás szabadságharcunk felejthetetlen emléke, óh csak akkor érezzük igazán, hogy ez az egész földkerekséget megrendítő világháború semmivé törpül a mi nemzeti önállóságunkért, függetlenségünkért folytatott dicső szabadságharcunk mellett. Soha oly elhagyott a magyar nép nem volt, mint akkor és soha a magyar katona oly vitéz nem volt s nem is lesz soha, mint abban a véres, zivataros-időben! A vörössapkások csak egyszer éltek s Kossuth Lajos is csak egyetlen egy volt a világon. Csak egy maroknyi nép küzdött akkor s dicsőségének s legendás hősiességének hirneve mégis bejárta az egész világot. A most folyó világháború sok dicső hős nevét örökíti meg a történelem számára, de amikor eszünkbe jut 1848-49, úgy érezzük, úgy hisszük a mi feltörő lelkesedésünk minden érejével, hogy igazi hősök csakis akkor éltek s igazi hősök csakis magyarok lehetnek! Hiszen hosszú századokon keresztül egyebet sem tettünk, minthogy a saját vérünk ontásával igyekeztünk biztosítani más népek hatalmának megszilárdulását. De sok keserves időn keresztül hullattuk legjobbjainkat azért, hogy az előretörő, hatalmas ellenséggel szemben saját testünkkel fedezzük a minket sokszor hálátlanul lebecsülő mívelt nyugatot. És amikor a magyar katona a haláltszóró fegyverét ráemeli a cudar muszka hordára, bizonyára kétszeres gyűlölettel igyekszik még a magját is kiirtani annak a hitvány fajzatnak, mely a mi dicső szabadságharci küzdelmünket halálra fojtotta! De jöhet még feltámadás. Életre kelhet Petőfi, Kossuth s a márciusi ifjak szelleme s meg fogjuk mutatni karddal, tollal egyaránt e földkerekség minden nációjának, hogy a magyar nem koldul kulturát s dicsőséget senki fiától, mert a magyar tud élni, fejlődni s utat törni magának a boldogulás felé, minden

poklokon keresztül! Eljő még az idő, amikor tapasztalni fogjuk, hogy nem volt hiába való a mindennapi ima: „Isten áld meg a magyart!“..

Háborus képek

A hadi dohány.

A „hadi dohány“ már faluszerte ismeretes. Három iskátulában száraz falevelek csörögnek: az egyikben barna szőlőlevelek, a másikban meggyfalevelek, a harmadikban gesztenyefalevelek. Mióta háború van ezzel a dohánypótlékkal keserítik szájukat a szegény, öreg parasztok, dohány híján. Megmeglömik a pipát, orrfacsaró bűz járja át a kis szobát, szájuk busan szipákol

— Csak nem jó, az árgyélusát, — szikozódik az egyik paraszt.

— Próbálja meg kend talán a meggyet... segíti az asszony.

— Én a gesztenyét kedvelem leginkább — szólal meg a sógor.

Ráhagyják egymásra és összebólintanak s aztán busan eregetik az orrfacsaró füstfellegeket.

Kenyér helyett pálinka.

Az utóbbi időben igen sűrűn fordul elő, hogy olyan gazdák, kik saját termelésükből egész évre ellátták magukat búzával, azon címen, hogy megették készleteiket, hatósági ellátásra jelentkeznek. Legutóbb a nagyikindai járás főszolgabírájának feltűnt, hogy Mokrin községben nagyon szaporodik az ellátásra jelentkezők száma. A főszolgabíró vizsgálatot indított, melyből kifolyólag eddig husz olyan esetet derített fel, ahol kapzsi gazdák, a rendeletek kijátszásával, a házi szükségletre meghagyott búzából pálinkát főztek és annak hektoliterjét 400 koronáért árusították.

Veszteségi kimutatás szarvasi és környéki hősokekről.

Szarvasiak: Holländer Géza sz. 1886. sebesült, Jancsó Mihály sz. 1884 meghalt 1916. júl. 7-én, Janecsko Pál sz. 1883. sebesült, Janis Mihály örvezető 4. népf. gy. e. sz. 1877. meghalt 1916. április 4-én, Jancsik András 4. népf. gy. e. sz. 1879. sebesült, Jancsik András sz. 1897. sebesült, Jancsik György sz. 1897. sebesült, Kosnyik Pál sz. 1895. sebesült, Kergyik Pál örvezető sz. 1887. sebesült, Kiss János sz. 1897. sebesült, Klimaj György sz. 1897. meghalt 1916. júl. 6-án, Kohut János 4. népf. gy. e. sz. 1880. sebesült, Kasuba János sz. 1897. meghalt

1916. jun. 16-án, Kovács Márton sz. 1888. sebesült, Krajcsovics János sz. 1881, sebesült. Kurlik János sz. 1893. hadifogoly (Tomsa), Leszkó János sz. 1897. sebesült, Lustyik György sz. 1893. meghalt 1916. jun. 16-án, Medvegy György sz. 1862. sebesült, Molnár György sz. 1892. meghalt 1916. jun. 16-án, Molnár Pál sz. 1890. sebesült, Mrgan János sz. 1894. sebesült, Mucha György sz. 1896. sebesült, Muha Mihály örvezető sz. 1892. sebesült.

Békésszentandrás: Hévízi Balázs sz. 1884. sebesült.

Öcsödiek: Korai Lajos sz. 1894. meghalt 1916. jún. 16-án, Kis D. Béni káplár sz. 1893. meghalt 1916. jún. 18-án, Kuruc Béni sz. 1887. sebesült, Madarász István sz. 1883. sebesült, Molnár Sándor ss. 1879. sebesült, Murányi Ferenc sz. 1888. sebesült,

Kondorosiak: Kácser Mihály sz. 1897. sebesült, Klucsik Pál sz. 1874. meghalt 1916. jún. 18-án, Kugyelka Pál sz. 1894. sebesült, Kutni János sz. 1885. meghalt 1916. jún. 16-án, Madonyiczky György sz. 1893. sebesült.

Megveszik jó pénzért a női haját is.

A nők nem is gondolják, hogy a fejükön (esetleg a fejben is) igen értékes anyagot hordanak. Nem a kalap és nem a kendő, de a haj ez az értékes holmi, mely fonási célra, gépszijak, pokrócok készítésére még a teveszőrnél is kiválóbb, alkalmasabb. Különösen vasgyárak részére hajtöszijakat leginkább teveszőrből készítették azelőtt s mert ebben most nagy a hiány, a leleményes németek rájöttek arra, hogy a teveszőrt kitűnően pótolhatja a női haj.

A tengeralattjáró hajók nagymennyiségben használják máris a női hajból készült pokrócokat. Egy berlini kozmetikai cég (Etro Kosmetisches Laboratorium Berlin W. 50. Nürnberger Strasse 8.) vásárolja is mindentől a női haját. A 25 centiméter hosszú hajfonatokért kilogrammonként 8-10 márkát fizet s a pokrócoknak alkalmas 10-20 cm. hosszú haját 5 márkával fizeti kilogrammonként. A kinek felesleges haja van, hazafias kötelességet teljesít azzal, ha haját eladja s ezzel a hadvezetés érdekeit elősegíti. Elvégre is nagyszerű alkalom lenne ez annak a bebizonyítására, is hogy

a haj hosszúsága és a női ész nincs egymással kapcsolatban, s ha a nő utolsó hajszálát is odaadja, azzal nem lesz kevesebb esze, de löbb se. Az idők változását jelenti különben e hajipari fellendülés. Azelőtt szíjat hasítottak az ember hátából, most meg szíjat csinálnak a nő hajából. A hullámos női hajfürtök azelőtt a férfi sziveket hajtották gyorsabb lendületre, most meg a gépgyárak lendítő kerekeit mozgatják. Hová is lesz már a költészet?

H I R E K

— Március 15-ének ünneplése.

Szabadságharcunk dicső emlékezetét csütörtökön ünnepeljük. Hazafias és erkölcsi kötelességünk volna, hogy vészben, viharban egyaránt meleg lelkesedéssel és hálás kegyelettel üljük meg e napot, és pedig oly kegyelettel, mely méltó lenne e szent napok emlékéhez. Sajnos, de amint az előjelek mutatják, sovány, szürke kis keretbe fognak összezsugorodni az idei szarvasi márc. 15-iki ünnepélyek. A világháború annyira elkábit bennünket, a filiszter-élet marakodó, küzködő ridegsége annyira eltompítja a mi nemzeti önérzetünket, hogy szinte megfeledkezünk azokról az igazi nagyokról, kik egykoron csakis mi értünk hullatták vérüket s kiknek szelleme vezeté diadalra a most is harctéren küzdő magyarok vitéz fegyverét. Kik most a csatamezőn küzdenek, azok nagyon is méltóképp ünnepelnek az élet-halálharc közepett, de akik itthon ápolják finyas bőrüket, teljes biztonságban, azok bizony sokkal méltóbb ünneplésre készülhetnek.

— **Adókvetítő bizottsági tagok Szarvasról.** A háborús jövedelmi adó és hadi nyereségadó kivétele céljából szervezett bizottságba Szarvasról Grimm Mór és Dr. Haviár Gyula lettek kiküldve.

— **Márciusi mosakodás.** Mult hétfőn reggelre s kedden leesett a hiszékeny emberek szerint csodahatású márciusi hó. Róssz nyelvek beszélnek, hogy sok ház udvarán nagy mosakodást rendeztek a leányok a márciusi hóval, hogy szebbek legyenek. Szemtanuk állítása szerint sok háborús család is ugyancsak mosakodott, de még a márciusi hó sem tudta fehérre mosni fekete arcukat, s még feketébb lelküket.

— **Az őrlési vám újabb megállapítása.** A Közélelmezési Hivatal elnöke rendeletet küldött a vármegyéhez a vámörlés feltételeinek új megállapítása tárgyában. Ezzel a kérdéssel nemrégiben a Gazdasági Egyesület is foglalkozott és a vármegye állandó választmányja az ő javaslatát ajánlotta elfogadásra. Eszerint az őrlési vám 8 százalékos, a darálási vám 6 százalékos. Porlásra a rozsnál 3 százalékos, egyéb gabonaféléknél pedig 2 százalékos szabad számítani. A legutóbb tartott megyegyűlésen e javaslatot elfogadták.

— **Az üzlet és a női becsület.** Bojkottáltak egy üzletet, mert a nő nem akarta elismerni azt, hogy az üzlet kedvéért a női becsületet is okvetlen áruba kell bocsátani. Az bizonyos, hogy aligha élünk a lovagkorban. Azelőtt a lovag a női becsületet életével is megvédte, s most meg nem egy olyan lovag akad, aki kardot tudna emelni arra a nőre, aki becsületét védelmezn

akarja. A piszkos vásárban úgy látszik, nagyon sok ember belemerül s majdnem azt kell hinni, hogy e nehéz időben a becstelenségnek sokkal több lézengő Ritterje van, mint az erénynek?

— **Arany János emlékezete.** A budapesti „Nemzeti Múzeum” előtt minden idegen gyönyörködve nézi Arany János szobrát, melynek oldalán híres költői elbeszéléseknek, „Toldi”-nak fő alakjai láthatók. A nemzeti költője születésének száz éves évfordulóját ünnepelték f. hó 2-án országsherte. A szarvasi tanintézetek szintén kivették részüket ez ünnepségből s kegyelettel adóztak Arany János hallhatatlan emlékének. Az bizonyos, hogy tanintézeteink nagyon nemes feladatot teljesítettek volna, ha a nagy költő emlékéhez méltó nagyszabású ünnepély révén alkalmat adtak volna a nagyközönségnek is a kegyeletes emlékezésre. Mozi, hangverseny, kabaré versenyre kelnek egymással, ellenben egy Arany János felett — szegyenleni való hazafiátlan közöny — csaknem teljesen napirendre térünk.

— **A gabona minimális kiörlése.** Békésvármegye alispánja utasította a főszolgabírókat és községeket, hogy a gabona minimális kiörlése 75 százalék s ennél kisebb csak akkor lehet, ha arra külön engedélyt kérnek. Konkolyos gabona örlésére leghelyesebb ha készpénzben egyeznek meg.

— **Megállapította a kormány a cipők árát.** Hivatalos ármegállapítás szerint a fatalpu cipők maximális ára páronként 16 korona, a közönséges munkás-, valamint boksz- vagy zsevró-bőrből készült utcai cipők makszimális ára páronként 52—54 korona, a finomabb női cipők makszimális ára páronként 55—58 korona, a torna-, bál-, selyem és egyéb fényűzési cipők makszimális ára pedig a mai áraknál 25—30 százalékkal alacsonyabban lesz megszabva.

— **Emelik a fejkvótát a megyében.** Wenckheim Dénes békésmegyei közlelmezési biztos értesítette az alispánt, hogy Békésmegye területén április hó 1-től kezdődőleg a 15 évnél idősebb mezőgazdasággal foglalkozók fejkvótája 16 kiló, a 13—15 éves korig pedig 13 kiló lesz. A kvóta-emelés természetesen csak ott történhetik meg, ahol azt a viszonyok megengedik, vagyis van miből. Ilyen gazdaság azonban nagyon kevés lehet Békésmegye területén, mert itt nagyon szigorúan hajtották végre a második rekvirálást.

— **Csukják a panamázó malmokat.** Megyeszerte nagy a felháborodás az őrlési szabályokat be nem tartó malmok ellen, melyek a legszemérméletlenebb uzsorával károsítják meg a feleket. Békésmegye alispánja a legnagyobb éréllyel fogott hozzá a tisztességtelen üzelmeket folytató malmok megrendszabályozásához, s a legutóbbi megyegyűlésen kijelentette, hogy ha valamelyik malom ellen panasz érkezik, úgy kimélettlenül bezárja azokat. A szarvasi közönségnek is figyelmébe ajánljuk, az alispán eme radikális segítségét.

— **Katonák az árvaházra.** A fronton küzdő szarvasi ev. hívők lelkét is megihlette a nemes adakozási készség s a szarvasi ev. egyház által létesített árvaházra egyszerű földműves emberek, szerelettel küldték el adományaitkat Bartos Pál ev. lelkészhez. Mint írták: „a Kárpátok havas ormáról, hős édes apáink sírja mellől mi is elküld-

juk filléreinket.” A derék emberek névszerint Oncsik Mihály és társai s Gyuris János 10—10 koronát küldötek, igaz tiszteletet érdemelnek e nemes szívű hadfiak.

— **Akinek még a tehen sem kell.** Ma a tehennek olyan értéke és olyan tekintélye van, hogy felér 7 tejnélküli faluval. Annál érthetlenebb az az eset, mely Gyulán történt, hol a napokban özv. Viktor Józsefnéhez egy ismeretlen fiatalember egy pirostarka tehenet hajtott s az istállóban azzal helyezte el a tehenet, hogy másnap vásárra hajtja. Mily nagy volt azonban másnap reggel az asszony meglepetése, mikor az istállóban hült helyét találta a fiatalembernek. Az elárvult tehenet az özvegyasszony a rendőrséghez hájtotta. Az ismeretlen tulajdonost most erősen keresik.

— **Vajday András facipője kitűnő.** Említést tettünk lapunkban arról, hogy Vajday András cibalomkészítő polgártársunk új facipő talpat talált fel. A napokban szerkesztőségünkben járt, cipőjén a saját maga készítette fatalppal. A talp két darabból áll és jávorfából készült. Másfél centiméter vastag s oly erős, hogy két évig is eltart. A cipő sarka szintén fából van. Nagy előnye e facipőnek, hogy a talp igen jó melegtartó és semmi körülmények között sem ázik át. A cipészek és laikusok a legnagyobb elismeréssel szólnak erről az igazán praktikus, ügyesen konstruált fatalpról.

— **Titokzatos sétáló a kávéház tetején.** A békéscsabai „Fiume” kávéház vendégei között nagy riadalmat okozott a napokban, a késő esti órákban, az a hír, hogy a kávéház hófedelt tetején valaki járkal. Azonnal rendőrök és katonák siettek fel az emeletre, majd a padlásra s onnét a háztetőre, de a sétáló eltűnt, ellenben a hóban tisztán lehetett látni a lábnyomokat. Senki sem tudja, hogy az ismeretlen turista mi keresett a kávéház tetején?

— **Tíz fia közül nyolc a harctéren.** Ottléc János békéscsabai embert tíz fiugyermekkel áldotta meg a Teremtő. Nyolc fia hadban van. Kettő orosz fogságba került, a többi az orosz, olasz és román fronton küzd. A derék apának a napokban hunyt el a felesége, váratlanul. A csapást erős lélekkel viselte, mondván: „Nem szabad elcsüggednem, mert nekem tíz gyermek gondját kell viselnem.”

— **Kevesebb cukrot kapunk.** A cukorjegyek valószínűleg e héten már szét lesznek osztva. Mivel 3000-nél több új jelentkező volt a legutóbbi szétosztás óta, ezért most már egy-egy lakosra jóval kevesebb cukor fog jutni, mint az elmúlt hóban.

— **Hurokra kerülnek az orgazdák.** Lapunk mult számában említettük, hogy Szarvason erősen lopkodják a baromfiakat s husneműket s a tolvajok orgazdának adják el potom áron a lopott holmikat. A rendőrség és a katonaság az elmúlt héten aztán nyakon is csipett néhány kifőzött, akik mások lopott baromfiából és éléstárából szerettek volna könnyű szerrel, de igen piszkos uton, megtollasodni. A kutatás tovább folyik s valószínű, hogy még több jómádár kerül hurokra.

Bútorozott szobát, esetleg EL-LÁTÁSSAL keresek a z o n n a l r a. — Cim a kiadóhivatalba

— **A középosztály teljesen tönkre megy.** A háborus nyomorúság a fixjövedelemre utalt osztályt legnehezebben sújtja. Azok a kis tűzhelyek, amelyek az átok ideje előtt csinos kis kertes udvarházak lakásaiban vidám lánggal égtek, lassan kialszanak. Az asszonyok, akik hivatásukat ideálisan értelmezték és gyakorolták, régi finom ruhák rongyaiban állnak az utcákon és várnak hidegben, esőben, csatákban egy kis élelmiszer után, amiből azelőtt bőven volt, munkájuk szorgalma után. Otthon meg a gyermekek várják a falatot felügyelet és gondozás nélkül, apjuk a hivatalban rójja a betűt, a számot, mögötte örökösen a sötét gonddal. Cselédre nem telik ilyen nehéz időkben. Nincsen Magyarországon olyan társadalmi osztály, melyet a háborus viszonyok sokszor aránytalanul nagy jövedelemhez ne juttatnák. Dédelgetnek minden osztályt, csak a középosztály van teljesen magára hagyva s oly lelketlenül odadobva a kész nyomornak, hogy ez a velük való hihetetlen nemtörődés teljesen hasonló végeredményében ahhoz a háborus manőverhez, mely az ellenség kiéheztetését célozza, hogy aztán teljesen lehetetlenné és földönfutóvá tegyék.

— **Hiba van a trafik körül.** Nem kell sok száz kilométert gyalogolnunk azután a helység után, hol az alábbi felháborító eset történt. A trafikszállítás idején a katonaság részére szintén érkezett megfelelő mennyiségű dohány. Mily nagy volt azonban a katonaság meglepetése, mikor a részükre leküldött trafikból jóformán semmit sem kaptak. Nosza katonai megbízottak utaztak Szegedre, megtudni a központtól, mennyi trafik lett kiutalva a Szarvasi állomásozó katonaság részére? A szerzett információ alapján aztán házkutatás, illetve üzletkutatás volt, s a trafik, szépen elrejtve, legalább részben, megtaláltott. Másik része azonban tojássá változott át és a ravasz spekuláns udvarában bár egy tyuk sem kolkodácsol, mégis több tojásra akadtak, mintha Szarvas tyukjainak legalább is a fele egyenesen neki tojt volna. E tojások azonban a pénzügyigazgatásnál valószínűleg fekete levessé alakulnak át a spekuláns fanyar öröme.

— **Nem szabad többet a katonákat kikötni.** A hivatalos lap közli, hogy a király a következő hadsereg- és hajóhadparancsot adta ki: „Vitéz haderőm mindig jönnek bizonyult fegyelme és a kemény háborus időkben fényesen kipróbált szelleme iránt bizalommal indítva érzem Magamat, hogy a „kikötés“ büntetését elfüggeszsem. Baden, 1917. évi március 2. Károly s. k.” — A hadseregparancs, amellyel a király a középkori és vitéz hadsere-

günkhöz méltatlan büntetést megszüntette, bizonyára nagy örömet és meglepetést kelt mindenfelé.

— **Unják az oroszok a szarvasi tartózkodást.** A nálunk levő muszkafoglyok ugyancsak megelégtettek a szarvasi vendégszereplést s roppant lelkesednek Szent Pál példáján. Egymás után oldanak kereket. A katonai őrség azonban erélyes közbelépéssel veszi el a kedvét a szökni induló oroszoknak, amennyiben sikerrel csipegeti őket nyakok.

— **Április elsején előre igazítják az órákat.** A szerencsétlen és antihigiénikus nyári időszámítást ez évben is elrendelik. A belügyminiszter értesítette a vármegyét, hogy az erre vonatkozó rendelet legközelebb megjelenik. Felhívja a hatóságokat, hogy minden előzetes intézkedést tegyenek meg. Az új időszámítás április elsejétől október elsejéig lesz érvényben. A vasuti menetrendre és a hivatalos órák beosztására a változás nem lesz befolyással.

— **Mozgósítják a nőket és gyermekeket is.** A földművelésügyi miniszter elrendelte, hogy a mezőgazdasági munkák sikeres elvégzése érdekében a hatóságok a területükön levő összes munkaképes embereket, elsősorban a fölmentett gazdákat, sőt a nőket és gyermekeket is — korra való tekintet nélkül — rendeljék ki és a található igás-erőket is vegyék igénybe. A katonai szolgálat alól felmentett gazda, aki saját mezőgazdaságában már befejezte a dolgát, köteles a hatóságnál jelentkezni, hogy a hadbavonáltak földjére rendelkezésükre állítsa a hadisegélyes asszonyoktól, akik vonakodnak munkát vállalni, a hatóságok megtagadhatják a segítséget.

— **Sirrabló gyermekek.** Borzalmas sirrablást követtek el csupa 10—12 éves gyerekek Kassán, Egy családi sirbolót fosztottak ki, a halottakat kiráncigálták a koporsókból s ékszereiket akarták elrabolni s mert nem sokat találtak, bosszúból leöntötték a hullákat petrolummal s meggyújtották. A rendőrség egész betörőbandát fogott el e züllött gyermekekből.

— **Összeiró küldöttségek.** A vármegye összeiró választmánya az egyes választókerületek szavazókörreire nézve a képviselőválasztókat összeiró küldöttségeket a következőleg alakította meg Szarvas és környéke vonatkozólag: a szarvasi első szavazókör első területén Papp István elnök, Pál András h. elnök, Dérczy Ferencz jegyző, Simkó Gyula póttag; a szarvasi első szavazókör második (Csabacsüdi) területén Bencsik I. János elnök, Schner András h. elnök, Halász Aladár jegyző, Halász Ignác póttag; a szarvasi második szavazókörben Bárány Béla elnök, Kondacs András h. elnök, Privler pál póttag, Krisják Mihály jegyző; a szarvasi harmadik szavazókörben dr. Szemző Gyula elnök, Sterbecz Gábor h. elnök, Jeszenszky Frigyes jegyző, Janurik M. Pál póttag; a békésszentandrási szavazókörben Koncsik András elnök, Tolnai Ferenc h. elnök, Péteri József jegyző, Pécsi András póttag; az öcsödi szavazókörben Dorogi Ferenc elnök, Pápai János h. elnök, Gólián Lajos jegyző, Izsó Gáspár póttag; a kondorosi szavazókörben Fekete Kálmán elnök, Bukovinszky Mihály h. elnök, Mold Béla jegyző, Dobosi István póttag.

— **A szarvasi tanítónőképző ügye.** A szarvasi ev. tanítónőképző, mint ismeretes, női tanítónőképzővé lesz átszervezve s ősszel már meg is nyílik az I-ső osztály.

Az átszervezésre vonatkozólag Nikelszky Zoltán igazgató részletes tervezetét készítette, mely nyomtatásban is megjelent. E tervezet szerint a tandíj a bányakerületi ev. vallású szülők gyermekeire nézve 125 korona lenne, míg a bennlakásért és ételmezésért évi 560 koronát fizetnének. Tervbe van véve szükség esetén, párhuzamos osztályok létesítése is. Az I-ső osztályba felvehető növendékek száma 40-nél több nem lehet, holott eddig már több mint 100 jelentkező van. A tanítónőképző megnyitása a reformáció 400 éves évfordulójával esik egybe.

CSARNOK

Arany János

— 1817 március 2. —

Száz éve, hogy Nagyszalontán
A nagy költő született
S a költészet balzsamával
Ma is gyógyít sziveket
Táplál reményt, éleszt hitet,
Serkent, buzdít csüggedőt
S dicsőítve szép multunkat
Jósolgat szebb, jobb jövőt.

Lángeszének érc-szobránál
Most a nemzet ünnepel
S dicsősége fény-árjában
Gondol rá kegyelettel
Mert miénk volt Arany János
Magyar volt, nekünk dalolt
És előtte a nagy világ
Hódolattal meghajolt.

Bónka Gyula.

Laptulajdonos: Özv. SAMUEL ADOLFNE.
Kiadó: Dr. SÁMUEL ANDOR.

Ma 1917. márc. 11-én

Bugyis Andor

és

Papp Ernő

gyógyszertára
nyitva.

A csodás hatású FÖLDES-féle

MARGIT SZAPPAN

a modern szépségápolásnál nélkülözhetetlen. — Ezen teljesen lugmentes, legfinomabb növényzsirokból készült, kellemes szagú, kifűnően habzó szappan igen kiadós, miért is családi használatra a legalkalmasabb.

Pár nap alatt

eltüntetett szeplőt, májfoltot miffesszert, pattanást. A porusokat alaposan kitisztítja s biztos és gyors hatása folytán ugyszólván

lemossa

a bőr tisztálanságát, úgy, hogy nyoma sem marad a szépséghibáknak. világhírét pedig annak köszönheti, hogy egyszersmindenkorra elmulasztja

a szeplőket

Ára 90 fillér. Kapható minden gyógyszertárban s droguia kereskedésben. Hozzávaló Margit-Crème 1.20 és 2 K-ás tege-lyekben, Margit-Pouder 1.20. Gyártja: Földes Kelemen gyógy-szerész Aradon.

1239/917. ikt. sz.

Szarvas-nagyközség előljáróságától.

Hirdetmény.

A nagyméltósága m. kir. belügyminister ur 160.704/916-IX. számú rendelete folytán közzhírré teszi az előljáróság, hogy Ő császári és királyi Fensége Anguszta főhercegnő asszony legmagasabb védnöksége alatt álló Augasztia Gyorssegély-alap igazgatósága a hadi jótékony terén kifejtett tevékenységét a hadibiztosításra is kiterjesztette. Ennek az önszegélyezés elvén alapuló hadibiztosításnak az a célja, hogy a harctéren elesett, vagy a háboru álta elhalt tisztek valamint legénység hozzátartozói azonnal bizonyos tőkeösszeget kapjanak kézhez. A halálesetre szóló hadibiztosítás mellett azonban szervezte az igazgatóság a hadirokkantság esetére szóló biztosítást is, amely szerint a tiszt, vagy katonákinél állandó rokkantság esete következik be, ennek mérvéhez képes szintén bizonyos tőkét biztosíthat magának és ezzel állami rokkant járadékát kiegészítve, saját és hozzátartozói jövőjéről gondoskodhatik, eddig keresetét, üzletét, ipart stb. folytathatja avagy új vállalkozásba kezdhet. A biztosítási díj legmagasabb összege a két biztosítás bármelyikénél a biztosított összeg 7%-a, a legkisebb mértéke pedig 4 és fél %-a, aszerint, hogy az illető mely fegyvernemnél teljesít szolgálatot. A biztosítási díj részletekben is fizethető.

Bővebb felvilágosítás Szarvason a katonai ügyosztályban a hivatalos órák alatt bármikor kapható, ugyanott a felvétel és a biztosítási díjak is biztosíthatnak.

ELŐJÁRÓSÁG.

Szőlővessző eladás.

Tiszta SZÁZSZOROS direkt
termő gyökeres és sima
SZÖLLŐVESSZŐ

ELADÓ.

Értekezni lehet:

özv. Ponyiczky Jánosnénál

I. kerület 103 sz.

HÖLGYEIM

HÖLGYEIM

Csakis MARGIT gyógytá-
Teffert Károly rában kapható
Szarvas, Szent István király-útca 170.

A bőrápolást célzó készítmények virága, mely a bőrápolási igényeket a legideálisabb mértékben kielégíti, mely a bőr szépségét, finomságát, üdeségét meglepően alig néhány nap alatt előmozdítja és elragadóvá teszi, az

„ORCHIDEA“ Aroktonócs GromoZsíros éjjeli, zsírtalan nappali használatra. **Ára 3 K.**

Allandó nagy raktár eredeti üvegekben:
gyomorszesz, görcs-cseppek, csusz- és kösz-
vény-aether, fluidok, sertésvész stb. elleni
szerek, valamint a legtöbb bel- és külföldi
gyógyszerészeti különlegességek

Régi kötéseim alapján igen
kedvező árak mellett, ritka
nagy választékban minden-
nemű elsőrendű piperezap-
pan áll eredeti csomagolásban a
n. é. közönség rendelkezésére.

Kvartélyt keresek

azonnalra

Cím a kiadóba.

HA HIRDETNI AKAR

HÁZELADÁSZ, FÖLDELADÁST

VÉZELZ VAGY BÉRLETET STB.
FORDULJON CSAK BIZALOM-
MAL KIADÓHIVATALUNKHOZ.

Lapunk óriási el-
terjedtsége a leg-
nagyobb biztosíté-
k arra, hogy a
benne közölt hir-
detések ered-
ményteljén járnak.

Könyvnyom-
dánkban mo-
dern kivitelű
nyomtatvá-
nyokat, rövid
idő alatt ké-
szítünk. »

Könyvkeres-
kedésünkben
divatos levél-
papirok, iro-
dai felszerelé-
sek, jutányo-
san kaphatók.

**ALKALMI és MUVÉSZI KÉPES-
LAPOKBAN DUS VÁLASZTÉK.****Steckenpferd-
liliomtejszappan**Bergmann & Co. cégtől
Tetschen s-Elbe.

egyre nagyobb kedveltségnek és elterjedtség-
nek örvendő szeplő ellen való elismert hatásá-
nál fogva a bőr- és szépség gondozásban
való felülmúlhatatlanságáért. **Ezernyi ellme-
rőlevél!** Sok **legnagyobb** kitüntetés! Bevá-
sárlásnál óvatosság! Ugyeljen nyomtatéko-
san a Steckenpferd védő-jegyre és a cég
helyes nevére! Darabja 1 kor. kapható gyógy-
szertárakban, drogeriákban, illatszertárak-
ban stb.

Hasonlóképpen kitérő Brgmann Manera lili-
omkrémje (80 fill. egytubus). Kitérő szer női
kezek gondozására.

**ELADÓ
JÉGSZEKRÉNY**

Hentes üzletnek nagyon (észerű
(horgonylemezből áll és 15 mm.
súlyu.) Értekezhetni Kondoroson
Harsányi Mar-kánál

Gyomorrontást,a legmakacsabb székrekedést,
rossz emésztést megszünteti a**Cascaradin-tabletta.**Ára egy egész doboznak 2 K 20 f
" " fél " 1 K 20 f**Fagykenőcs.**Csodahatású szer fagyott
testrészek gyógyítására.

Új fagyás 2 nap alatt jó lesz.

üveg ára 2 korona.

Vérszegénységnél,általános gyengeségnél, úgy serdülő gyer-
mekeknél, mint a nőknek és idősebb
egyéneknek a legjobb vérképző és erősítő a**China-Vas-drazsé.**Egy egész adag ára 5 korona.
" fél " " 3.korona.

Postán utánvétellel küld a rendelés beérkezése napján pontosan mindent:

Cukor László „Apostol“ gyógyszertára**BUDAPEST, VIII.
József-körút 64.**